

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah.
Velja za vse leto \$6.00
Za pol leta \$3.00
Za New York celo leto... \$7.00
Za inozemstvo celo leto... \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The Largest Slovenian Daily
in the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
Over 75,000 Readers.

TELEFON: 2876 CORTLANDT.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: 4687 CORTLANDT.

NO. 253. — STEV. 253.

NEW YORK, FRIDAY, OCTOBER 28, 1921. — PETEK, 28. OKTOBRA, 1921.

VOLUME XXIX. — LETNIK XXIX.

ZDRAVNIKI NOČEJO PREDPISOVATI PIVA

Izjavljajo, da ne bodo dajali bolnikom receptov za pivo. — Zdravnički nočeojo biti bartendarji.

Philadelphia, Pa., 27. okt. — Zdravniki ki prisostvujejo Ameriškemu kongresu kirurgov, se nočajo boriti z vso siro proti demonu rumu. Zadnji odlok zakladniškega tajnika Mellona jih ne bo prizadel niti v najmanjši meri.

— Pripravljeni smo boriti se do smrti proti onim žejnim pacientom, ki čakajo, da se vrne domov, da nas preplavijo z zaloge posebnih formulirjev za recepte ter peresi, — je rekel včeraj eden izmed kirurgov.

— Izjavilo pa se je tudi, da ne bo kolegij kirurgov vpravili nobene oficijelne akcije glede te zadeve.

— Večina nas je proti prohibiciji, — je rekel dr. Wellborn iz Evansville, Indiana (v tej državi je veljavna postava, ki prepoveduje pivo v zdravilne svrhe), — a mi ne bomo predpisovali piva s pomočjo receptov. Prohibicija mora ali popolnoma izgineti, ali pa nočemo imeti nobenega opravka z njo.

Dr. Wellborn je rekel, da je izpršal glede te zadeve skoro vse zdravnike, ki se vdeležujejo konvenicije. V skoro vsakem slučaju je izvedel, da ni dotični zdravnik voljan ali pripravljen predpisovati pivo s pomočjo receptov, brez ozira na to, kako pritisk se bo izvajalo na dobro naravo dravnikov od strani žejnih.

— Mogoče bo najti tri odstotke zdravnikov v deželi, ki se bodo lotili trgovine s pivom, ker ne morejo drugače najti zasluga, da se prežive, — je dostavil dr. Wellborn. — To pa bodo vedno isti ljudje, ko jih ni nikdo drugi hotel dobiti.

Dr. Melvin Franklin, zdravnik iz tega mesta, se je smejal vspriči, da bi postali zdravniki bartendarji.

— Ne bo nič, — je rekel. — Vem, da ni tukaj niti enega zdravnika, ki bi jemal kaj takega vstopitev in upliv teh bo zadostoval, da zadriži manj odlične zdravnike, da se lotijo takega posla.

V istem času pa je pričel med kirurgi prevladovati strah, da bo pričele tvornice, ki izdelujejo kirurške instrumente, izpreminjati slednje v uklejena peresa ter priporočati nove aparate za dravniške urade.

Dr. William Anderson, načelnik zveze farmacevtov v New Yorku, je izjavil, da so lekarni kot taki strogo proti temu, da bi se njih lekarne izpremenilo v prodajalne za pivo. Treba je na vsak način najti kako drugo sredstvo kot lekarne da se spravi pivo v roke onih, ki ga potrebujejo.

— Lekarjni na drobnem, — je rekel, — so skoraj kot en mož proti temu, da bi postali vir piva.

Mogoče je najti par ljudi v tem poslu, ki so bili prej trgovci z opojnimi pijskami in ki bodo predajali pivo na temelju novih regulacij. To pa niso farmacevti, ki so zavrnili potrebe študijev, pač pa ljudje, ki imajo v službi lekarnarje, ki so študirali ter dobili tudi diplome. (To je vse lepo, kar govore kirurgi in lekarnarji, a vsakdo si lahko misli na temelju izkušnje, da ne bodo zdravniki in lekarnarji izpustili iz svojih rok tako lepega vira zasluga kot je to. Na zunaj se seveda delajo moralne in značajne, a ko je treba napraviti denar, bodo vsi takoj pri koritu. Če je kje kakša dejščila na svetu, kjer ima denar večjo moč in veljavno kot pa preprečenje in poštenje, je to Amerika. O tem nam priča zdodovina prohibicije izza kratkega časa njene poobstoja. Možje, ki so glasovali v Kongresu za prohibicijo, — seveda pod velikanskim pritiskom, — ki so na sunaj prohibicijom, krijo na skrivnem prohibicijom, postavijo prav tako dosledno in politički deželi kot je ravno Amerika volje kot zadnji Eganjarček, rika.)

ALEKSANDER SE BO VRNIL DOMOV

Poročilo iz Belgrada pravi, da bo kralj Aleksander zapustil Pariz ter prišel v Belgrad.

Belgrad, 27. oktobra. — Oficijska časnarska agentura v tem mestu je objavila, da bo dospel Aleksander dne 30. oktobra v svoje glavno mesto.

Pariz, Francija, 27. oktobra. — Svet zavezniških poslanikov je danes klenil, naj vzame neka angleška bojna ladja, ki pluje po Donavi na krov bivšega kralja Karola in bivšo kraljico Cito. Poslaniški svet bo pozneje odredil, kje bo njuno stalno bivališče, od koder ne bosta mogla nikdar več nastajati.

Pariz, Francija, 27. oktobra. — Maleta entata, obstoječa iz Jugoslavije, Čehoslovaške in Rumunske je soglasno s poročilom na Central News agentaro v Dunaju poslala ogrski vladi poslanico, v kateri zahteva izročitev prejšnjega cesarja Karola.

London, Anglija, 27. oktobra. — Maleta entata, obstoječa iz Jugoslavije, Čehoslovaške in Rumunske je jokala, dočim je kralj Jurij resno govoril s svojim sinom. Po odhodu vlaka so člani kraljeve družine ostali še dalj čas na peronu in kralj je imel daljši pogovor z ameriškim poslanikom.

London, Anglija, 27. oktobra. — Maleta entata, obstoječa iz Jugoslavije, Čehoslovaške in Rumunske je jokala, dočim je kralj Jurij resno govoril s svojim sinom. Po odhodu vlaka so člani kraljeve družine ostali še dalj čas na peronu in kralj je imel daljši pogovor z ameriškim poslanikom.

Scranton, Pa., 27. oktobra. — Odrasel jelen z velikim rogjem je begal včeraj ves plah po številnih ulicah tega mesta. Nikdo ne ve, odkod je prišla žival, ki je pozneje izginila proti hribom. Na svojem begu skozi mesto se je zaletel jelen v veliko izložbo neke grocerije in delikatesnice ter zbežal skozi začnja vrata zopet na prost.

Bogota, 27. oktobra. — Avstrijska poslanska zborica je sprejela resolucijo, ki odreja pomembitev armade do številka kot ga je določila mirovna pogodba, sklenjena v Saint Germain.

Haywood bo ostal v INO-ZEMSTVU.

Chicago, Ill., 27. oktobra. — Big Bill Haywood, prejšnji glavar I. W. W. se ne bo vrnil iz Rusije v Ameriko, da se izroči zveznim blastim. To je razvidno iz tega, kje je pričela njegova organizacija kolektati \$65,000 da vrne to svoto onim, ki se položili jamčenju ranj in za devet drugih.

Resolucija nadalje določa, da bo Avstrija naprosila Ligo narodov za dovoljenje, da sme vstanoviti sistem milice. Nadalje bo prosila za takojšnje razorenje Maďarske ter definitivno izročitev Burgenlanda soglasno z določbami Trianonske mirovne pogodbe.

Ustaške tolpe v Zapadni Ogrski, ki so počivali tekem pomembnega poskusa Karola, so včeraj obnovila svoja plenjenja in svoje izgrevanje. V Parenendorfu so napadle neko avstrijsko žandarmersko postajo, ubile dva moža ter jih veliko ranile. Neki častnik in štirje može so padli ustašem v roke. Ustaši so tudi vprvorili obstrelovanje mesta Bruck ter poslikali izstrelke daleč v notranjost avstrijskega ozemlja. Klub dogodkov na Ogrskem se ne smatra začasno odprimo.

MI SM OINFORMIRALI ANGLIJO IN FRANCICO, DA JE SOVJETSKA VLADA PRIPRABLJENA PRIZNATI CARSKI RUSKI DOLG PRI INOZEMSKIH KAPITALISTIH, DA PA BO ABSOLUTNO POTREBNO POSETOVATI SE GLEDJE POTOV IN SREDSTEV, KAKO ODPLAČATI TA DOLG.

Kodanj, Danska, 27. oktobra. — V nekem poročilu iz Revala na tukajšnje glasilo socijalnih demokratov se glasi, da je rekel Maks Litvinov, načelnik ruske sovjetske delegacije v inozemstvu, na slednje:

MI SM OINFORMIRALI ANGLIJO IN FRANCICO, DA JE SOVJETSKA VLADA PRIPRABLJENA PRIZNATI CARSKI RUSKI DOLG PRI INOZEMSKIH KAPITALISTIH, DA PA BO ABSOLUTNO POTREBNO POSETOVATI SE GLEDJE POTOV IN SREDSTEV, KAKO ODPLAČATI TA DOLG.

MI SM OINFORMIRALI ANGLIJO IN FRANCICO, DA JE SOVJETSKA VLADA PRIPRABLJENA PRIZNATI CARSKI RUSKI DOLG PRI INOZEMSKIH KAPITALISTIH, DA PA BO ABSOLUTNO POTREBNO POSETOVATI SE GLEDJE POTOV IN SREDSTEV, KAKO ODPLAČATI TA DOLG.

MI SM OINFORMIRALI ANGLIJO IN FRANCICO, DA JE SOVJETSKA VLADA PRIPRABLJENA PRIZNATI CARSKI RUSKI DOLG PRI INOZEMSKIH KAPITALISTIH, DA PA BO ABSOLUTNO POTREBNO POSETOVATI SE GLEDJE POTOV IN SREDSTEV, KAKO ODPLAČATI TA DOLG.

MI SM OINFORMIRALI ANGLIJO IN FRANCICO, DA JE SOVJETSKA VLADA PRIPRABLJENA PRIZNATI CARSKI RUSKI DOLG PRI INOZEMSKIH KAPITALISTIH, DA PA BO ABSOLUTNO POTREBNO POSETOVATI SE GLEDJE POTOV IN SREDSTEV, KAKO ODPLAČATI TA DOLG.

MI SM OINFORMIRALI ANGLIJO IN FRANCICO, DA JE SOVJETSKA VLADA PRIPRABLJENA PRIZNATI CARSKI RUSKI DOLG PRI INOZEMSKIH KAPITALISTIH, DA PA BO ABSOLUTNO POTREBNO POSETOVATI SE GLEDJE POTOV IN SREDSTEV, KAKO ODPLAČATI TA DOLG.

MI SM OINFORMIRALI ANGLIJO IN FRANCICO, DA JE SOVJETSKA VLADA PRIPRABLJENA PRIZNATI CARSKI RUSKI DOLG PRI INOZEMSKIH KAPITALISTIH, DA PA BO ABSOLUTNO POTREBNO POSETOVATI SE GLEDJE POTOV IN SREDSTEV, KAKO ODPLAČATI TA DOLG.

MI SM OINFORMIRALI ANGLIJO IN FRANCICO, DA JE SOVJETSKA VLADA PRIPRABLJENA PRIZNATI CARSKI RUSKI DOLG PRI INOZEMSKIH KAPITALISTIH, DA PA BO ABSOLUTNO POTREBNO POSETOVATI SE GLEDJE POTOV IN SREDSTEV, KAKO ODPLAČATI TA DOLG.

MI SM OINFORMIRALI ANGLIJO IN FRANCICO, DA JE SOVJETSKA VLADA PRIPRABLJENA PRIZNATI CARSKI RUSKI DOLG PRI INOZEMSKIH KAPITALISTIH, DA PA BO ABSOLUTNO POTREBNO POSETOVATI SE GLEDJE POTOV IN SREDSTEV, KAKO ODPLAČATI TA DOLG.

MI SM OINFORMIRALI ANGLIJO IN FRANCICO, DA JE SOVJETSKA VLADA PRIPRABLJENA PRIZNATI CARSKI RUSKI DOLG PRI INOZEMSKIH KAPITALISTIH, DA PA BO ABSOLUTNO POTREBNO POSETOVATI SE GLEDJE POTOV IN SREDSTEV, KAKO ODPLAČATI TA DOLG.

MI SM OINFORMIRALI ANGLIJO IN FRANCICO, DA JE SOVJETSKA VLADA PRIPRABLJENA PRIZNATI CARSKI RUSKI DOLG PRI INOZEMSKIH KAPITALISTIH, DA PA BO ABSOLUTNO POTREBNO POSETOVATI SE GLEDJE POTOV IN SREDSTEV, KAKO ODPLAČATI TA DOLG.

MI SM OINFORMIRALI ANGLIJO IN FRANCICO, DA JE SOVJETSKA VLADA PRIPRABLJENA PRIZNATI CARSKI RUSKI DOLG PRI INOZEMSKIH KAPITALISTIH, DA PA BO ABSOLUTNO POTREBNO POSETOVATI SE GLEDJE POTOV IN SREDSTEV, KAKO ODPLAČATI TA DOLG.

MI SM OINFORMIRALI ANGLIJO IN FRANCICO, DA JE SOVJETSKA VLADA PRIPRABLJENA PRIZNATI CARSKI RUSKI DOLG PRI INOZEMSKIH KAPITALISTIH, DA PA BO ABSOLUTNO POTREBNO POSETOVATI SE GLEDJE POTOV IN SREDSTEV, KAKO ODPLAČATI TA DOLG.

MI SM OINFORMIRALI ANGLIJO IN FRANCICO, DA JE SOVJETSKA VLADA PRIPRABLJENA PRIZNATI CARSKI RUSKI DOLG PRI INOZEMSKIH KAPITALISTIH, DA PA BO ABSOLUTNO POTREBNO POSETOVATI SE GLEDJE POTOV IN SREDSTEV, KAKO ODPLAČATI TA DOLG.

MI SM OINFORMIRALI ANGLIJO IN FRANCICO, DA JE SOVJETSKA VLADA PRIPRABLJENA PRIZNATI CARSKI RUSKI DOLG PRI INOZEMSKIH KAPITALISTIH, DA PA BO ABSOLUTNO POTREBNO POSETOVATI SE GLEDJE POTOV IN SREDSTEV, KAKO ODPLAČATI TA DOLG.

MI SM OINFORMIRALI ANGLIJO IN FRANCICO, DA JE SOVJETSKA VLADA PRIPRABLJENA PRIZNATI CARSKI RUSKI DOLG PRI INOZEMSKIH KAPITALISTIH, DA PA BO ABSOLUTNO POTREBNO POSETOVATI SE GLEDJE POTOV IN SREDSTEV, KAKO ODPLAČATI TA DOLG.

MI SM OINFORMIRALI ANGLIJO IN FRANCICO, DA JE SOVJETSKA VLADA PRIPRABLJENA PRIZNATI CARSKI RUSKI DOLG PRI INOZEMSKIH KAPITALISTIH, DA PA BO ABSOLUTNO POTREBNO POSETOVATI SE GLEDJE POTOV IN SREDSTEV, KAKO ODPLAČATI TA DOLG.

MI SM OINFORMIRALI ANGLIJO IN FRANCICO, DA JE SOVJETSKA VLADA PRIPRABLJENA PRIZNATI CARSKI RUSKI DOLG PRI INOZEMSKIH KAPITALISTIH, DA PA BO ABSOLUTNO POTREBNO POSETOVATI SE GLEDJE POTOV IN SREDSTEV, KAKO ODPLAČATI TA DOLG.

MI SM OINFORMIRALI ANGLIJO IN FRANCICO, DA JE SOVJETSKA VLADA PRIPRABLJENA PRIZNATI CARSKI RUSKI DOLG PRI INOZEMSKIH KAPITALISTIH, DA PA BO ABSOLUTNO POTREBNO POSETOVATI SE GLEDJE POTOV IN SREDSTEV, KAKO ODPLAČATI TA DOLG.

MI SM OINFORMIRALI ANGLIJO IN FRANCICO, DA JE SOVJETSKA VLADA PRIPRABLJENA PRIZNATI CARSKI RUSKI DOLG PRI INOZEMSKIH KAPITALISTIH, DA PA BO ABSOLUTNO POTREBNO POSETOVATI SE GLEDJE POTOV IN SREDSTEV, KAKO ODPLAČATI TA DOLG.

MI SM OINFORMIRALI ANGLIJO IN FRANCICO, DA JE SOVJETSKA VLADA PRIPRABLJENA PRIZNATI CARSKI RUSKI DOLG PRI INOZEMSKIH KAPITALISTIH, DA PA BO ABSOLUTNO POTREBNO POSETOVATI SE GLEDJE POTOV IN SREDSTEV, KAKO ODPLAČATI TA DOLG.

MI SM OINFORMIRALI ANGLIJO IN FRANCICO, DA JE SOVJETSKA VLADA PRIPRABLJENA PRIZNATI CARSKI RUSKI DOLG PRI INOZEMSKIH KAPITALISTIH, DA PA BO ABSOLUTNO POTREBNO POSETOVATI SE GLEDJE POTOV IN SREDSTEV, KAKO ODPLAČATI TA DOLG.

MI SM OINFORMIRALI ANGLIJO IN FRANCICO, DA JE SOVJETSKA VLADA PRIPRABLJENA PRIZNATI CARSKI RUSKI DOLG PRI INOZEMSKIH KAPITALISTIH, DA PA BO ABSOLUTNO POTREBNO POSETOVATI SE GLEDJE POTOV IN SREDSTEV, KAKO ODPLAČATI TA DOLG.

MI SM OINFORMIRALI ANGLIJO IN FRANCICO, DA JE SOVJETSKA VLADA PRIPRABLJENA PRIZNATI CARSKI RUSKI DOLG PRI INOZEMSKIH KAPITALISTIH, DA PA BO ABSOLUTNO POTREBNO POSETOVATI SE GLEDJE POTOV IN SREDSTEV, KAKO ODPLAČATI TA DOLG.

MI SM OINFORMIRALI ANGLIJO IN FRANCICO, DA JE SOVJETSKA VLADA PRIPRABLJENA PRIZNATI CARSKI RUSKI DOLG PRI INOZEMSKIH KAPITALISTIH, DA PA BO ABSOLUTNO POTREBNO POSETOVATI SE GLEDJE POTOV IN SREDSTEV, KAKO ODPLAČATI TA DOLG.

MI SM OINFORMIRALI ANGLIJO IN FRANCICO, DA JE SOVJETSKA VLADA PRIPRABLJENA PRIZNATI CARSKI RUSKI DOLG PRI INOZEMSKIH KAPITALISTIH, DA PA BO ABSOLUTNO POTREBNO POSETOVATI SE GLEDJE POTOV IN SREDSTEV, KAK

"GLAS NARODA"

SLOVENIAN DAILY
owned and Published by
SLOVENIAN PUBLISHING COMPANY

FRANK SAKSER, President

LOUIS BENEDIK, Treasurer

Place of Business of the Corporation and Addresses of Above Officers:
22 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenčni nedelj in praznikov.

Za celo leto velja list za Ameriko	Za New York in celo leto	67.00
in Canada	za pol leta	62.50
Za pol leta	63.00 Za izvenčni za celo leto	62.50
Za četr leta	91.50 za celo leta	62.50

GLAS NARODA
(Voice of the People)
Second Every Day Except Sundays and Holidays.
Subscription yearly \$3.00

Advertisements on Agreement.

Dovoljen brez podpisu za vnosilca ne je potreben. Denar nad ne blagovok po nujni na Money Order. Pri spremnini kraja narodnosti prevedi, da se boste tudi prekiniti blagovki našem, da hitro najdemo našnove.

GLAS NARODA
22 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2876

NEKAJ O PORAVNAVI.

Predsedniki raznih železniških družb in njihovi pričasi so pa res dobri ljudje.

Sprva smo mislili, da nameravajo železničarjem znižati plače ter jim naložiti še večje breme dela, samo da bi mogli povečati svoj dobiček ter železniške dividende.

Kapitalisti pa nikakor nimajo tako sebičnih misli. Pri sreu so jim oni ubogi delaveci, ki manj zaslužijo kot železničarji.

Samo pravicoljubnost jim naroča, naj izpolnejo svojo dolžnost.

Temu hočejo tudi dati izraza v svojem časopisu.

Pred kratkim je bil v tem listu članek o železničarskih plačah. Iz njega je bilo jasno razvidno, da železničarji niti malo toliko ne zaslužijo, kot jim kapitalisti očitajo.

Kapitalistično časopisje ni s tem zadovoljno. Od krije, da je v tej bogati deželi na miljone delavcev, ki ne zaslužijo toliko, da bi se mogli do sitega najesti. In vsestega zahtevajo, da bi ne smel biti noben delavec sit.

Prej smo vedno slišali zvoniti, kako dobro je delavec po Združenih državah.

Sedaj se je pa naenkrat izvedelo, da je v Združenih državah šest miljonov delazmožnih moških in žensk, ki zaslužijo manj kot po dvajset dolarjev na teden.

Štiri miljone izučenih rokodelcev dobiva manj kot po trideset dolarjev na teden.

Farmski delaveci morajo delati dvanaest do štirinajst ur vsak dan, da dobe vsak dan hrano in ob tednu deset dolarjev.

Železničarji pa zaslužijo, po zatrdirju železniških družb, po štirideset dolarjev na teden.

Ta zadnja trditev je napačna.

Soglasno s statistiko, ki jo je izdala železniška dežava oblast, znaša povprečna plača železničarjev le trideset dolarjev na teden.

Pa tudi štirideset dolarjev bi ne bilo preveč z oziroma na sedanje draginjo.

Če so delaveci, ki manj zaslužijo, in teh je velikanska večina, ne sme po mnenju kapitalistov noben delavec zaslužiti več.

Nihče si pa ne prehrne tega javno povedati.

Ko je znižal jeklarski trust svojim uslužencem plačo na trideset centov za uro, ni v imenu osramočene "pravičnosti" nihče protestiral. Sedaj pa nočejo vzeti to plačo za temelj, na podlagi kojega bil se uredil vesplačilni sistem.

Z znižanjem plače nimata opraviti niti pravičnost niti obzir do prebivalstva. Podjetniki stržejo plače, kačarkoli in kjerkoli jih morejo.

Železnični magnati zahtevajo več dela za manjšo plačo, ker hočejo imeti več dobička.

Edino vprašanje, ki si ga stavljajo Rockefeller, Gary in drugi, je pa: ali bodo delaveci mirno trpeli to skrenjenje plač, ali so dovolj močni, da se bodo uprili proti poskusu, katerega namen je poslabšati njihov življenski položaj?

Iz Slovenije.

Požar v Stranski vasi.

Dne 28. septembra ob 8. uri 30 minut zjutraj je pričelo goreti v dežavnici posestnici Frančiške Marinko v Stranski vasi št. 4, občina Dobrova. Ogenj se je zelo hitro razširil na konjski hlev, na žitnico, na Marinkovo hišo in na hišo Franceta Velkovrha. Požar se je tako maglo širil, da pogoreli niso mogli nicesar rešiti. Marinkovi je zgoreli do 2000 km se na voz, konjska oprava: škoda znaša približno 240.000 K. Velkovrhu je uniščil požar popolnoma vso hišno opravo, objeko, zito, se no in 4 prasiče. Škoda znaša nad 400.000 K. Marinkova je bila zavarovana za 130.000 K. Velkovrhu pa le za 5000 K. Ker je bilo močno veterno, je bila celo vas v nevarnosti, le pozrtvovalnemu gašenju gasilev z Dubrove in energiji

orožniškega narednika Jožeta Počajka, ki je navduševal ljudi, da so pridno gasili, gre zahtaval, da ni zgorela cela vas. Požar je povzročil Tletni Slavko Krme iz Podutika. Prišel je k Marinkovi in jo je prosil kruha, katerega mu je tudi dala. Ker je otroka zeblo, je šel v drvarnico in si je zakaril. Ko je dobro gorelo, je gasil, toda peku je ga, ker je bil bos, nakar je zbežal. Pazite na otroke!

Rudar smrtno ponosrečil.

Dne 29. septembra je delal rudar Anton Grabnar v jašku. Kotredž. Vozil je iz rudnika voziček. Ko je ob pol 6. uri popoldne hotel postaviti s premogom naloženi voziček na vedro, ni bil na mestu vedra, vendar česar je padel podporo in ona sama iz svojega vozička z Grabnarjem vred 22 zaslužka kotdelavka ni mogla skrnetov globoko v jarek. Pri pad-beti za otroka, je v tem obupu

eu si je Grabnar pretresel možga in drobovje, leva stran prsi je tu Gerlič, prepričana, da se bo zmečkana, zlomljenih je bilo več reber in nog. Grabnar je govor deloma verojeten, je bila Ivana Poš obsojena samo na šest tednov zapora.

Smrtna nesreča na železnici.

Podprednik državne železnice Rupert Radičnik iz Spodnje Šiške št. 213 se je pripeljal 2. oktobra zvečer s tovornim vlakom na postajo Grosuplje. Ker se je Radičnik mudilo s službenimi papirji v pisarno, je hotel tja, toda medtem je vozil osebni vlak, prihajajoč iz Novega mesta na postajo Grosuplje. Radičnik je prišel pod vlak, ki ga je popolnoma razmislil in je blebel mrtev na liev mestu. Slučaj je hotel, da se je vozil v Ljubljano s tistem vlakom, kateri je povožil njenega moža, tudi njegova žena. "Nesreča se je zgodila! Radičnik je povožen!", je slišala gospa klicati na postajo. Žena je hitela k možu, toda tisti, ki so se vozili z njim, so jo pregovorili, da je ostala v vozu, rekoč da se ni nič zgodilo. Doma so jo še obvestili o tem, kar se je zgodilo. Ponesrečenega Radičnika so pokopali v Grosupljem, ker uprava državnih železnic noče žrtve slabe razsvetljene grosupljske postaje brezplačno prepeljati v Ljubljano. Ponesrečenega Radičnika je bil star 46 let, pri državni železnici je služil 22 let. Zapustil je šest otrok in vdovo.

Posledica zapleme žganja.

Dne 21. junija 1921 je zaplenil orožnik Ivan Šnabl Ivani Megliču v Zgornji Kokri liter žganja, ker ga je brez dovoljenja prodal. Nastop orožnika pa ni ugajal Mihalča Mandeljan, ki je nahrušil orožnika, rekoč: "Bežite ven. Vi nimate tu nič iskati, ker ne poznate nobenih predpisov, jaz jih pa poznam, ker sem bil prej orožnik, kakor vidi!" Lovro Poljanec je pa pritrjeval tovarišu in je klical: "Ja, tako je! Ven naj gre!" Deželno sodišče v Ljubljani je prisodilo Mandeljanu in Poljanecu vskemu po 48 ur zapora, poostregla pa je enjam postom.

Primorsko pismo.

Trst, 29. septembra, 1921.
Z njimi ali brez njih? V tem zmislu si je stavila naša dežela vprašanje, ko je šlo za to, da sprejmemo "avtonomijo", ki je prava pošast skrupualo, ki je ne pozna zgodovina in baje predlagamo ona imena, ki naj jih potem vladajo imenuje, če sploh imenuje tiste, ki jih bome Slovenci predložili. Sprejmememo avtonomijo? To se pravi, "avtonomija" je že sprejeta s tistem nicipom, ko je izdan tozadzeni dekret, saj v tem oziru nas ni nihče za nič vprašal. — Pustijo nam samo protestirati po svoji volji in to tudi delamo. Po vseh shodih, ki se vrše nedeljo za nedeljo po vsej goriški deželi, odločno protestirajo v krepkih resinejach vsi zborovalci proti takemu kratenu naših pravic in zahtevajo avtonomijo, ki bo odgovarjala deželi. Tudi je — posebno v delu na Goriškem ljudstvo splošnega mnenja — da je dovolj pasivnega zadržanja in se je treba s protestom udeležiti dela in — predlagati imena, ki naj jih vladajo.

Nesreča pri delu.

Dne 30. septembra je postavil kopal Miha Martinšek v oddoru št. 39 v Podkraju stojko. Stojko je bil precej dolga. Ko je Martinšek z močjo udaril nanjo, da jo utrdi, se je udaril s komolcem na stojko, ki je stala za njim in se je zadal težko poškodbo.

Nevarna gnjona jama.

Na Predovičevem dvorišču v Ljubljani imajo gnjono jama, v katero je padla dvakrat 4letna Štepičeva punčka. Jama je bila slabopokrita s starimi deskami. V njej je padlo že več ljudi. K razpravi Predovič ni prišel. "Ima grižo, a to je vseeno, končajmo zadovo!" je rekel Predovič zagovornik dr. Ivo Tavčar. Predovič je bil obsojen na 50 krov globe.

Predzen tat.

V Češnovarjevi gostilni v Ljubljani je sedel neko popoldne neznan 26letni mladenič, ki se je našel v vodstvu storilo tisto, kar je zahtevalo ljudstvo. Rok je bil kratek in imena morajo že biti v Rimu. Vsaka zamuda v tem pogledu bi imela lahko za posledico, da bi vladila imenova par poljubnih oseb na to mesto. Vemo si, da je Istra po novem še veliko na slabšem kot Goriška, a treba je imeti vsaj kontrolo nad delom vse do tedaj, ko bomo v neizprosnem boju dosegli svoje pravice.

Drugo je zadeva vojaškega službovanja. Dežela je zavjela v mnogih resolucijah, sprejetih na zborovnih popolnoma odločno stališču proti službovanju, ki je za naš razmere hud gospodarski udarec in popolnoma nenaravno. — V tem je celo dežela enih misli. Vse neštetevne resolucije bodo tudi se tajih zadržimo vprito tolikih krviv in zatiranja, ki smo ga moral doživeti! Radovedni smo, če mu bodo tržaški bojevniki za italijansko pokazali požganu poslopovanja naših narodnih domov v Trstu. Tu bi lahko dobil celotno in verno sliko našega življenja pod italijanskim obrežjem.

Cetrti, kar je pričelo vznemirjati našo javnost, je naznanitev, da pride v kratkim obiskat naše dežele italijanski kraj. Kako naj se tedaj zadržimo vprito tolikih krviv in zatiranja, ki smo ga moral doživeti? Radovedni smo, če mu bodo tržaški bojevniki za italijansko pokazali požganu poslopovanja naših narodnih domov v Trstu. Tu bi lahko dobil celotno in verno sliko našega življenja pod italijanskim obrežjem.

Cetrti, kar je pričelo vznemirjati našo javnost, je naznanitev, da pride v kratkim obiskat naše dežele italijanski kraj. Kako naj se tedaj zadržimo vprito tolikih krviv in zatiranja, ki smo ga moral doživeti? Radovedni smo, če mu bodo tržaški bojevniki za italijansko pokazali požganu poslopovanja naših narodnih domov v Trstu. Tu bi lahko dobil celotno in verno sliko našega življenja pod italijanskim obrežjem.

Otrok med svinjami.

Posestnik Frane Gerlič v Ljubljansku je našel 13. septembra na vrtu za svinjakom malega zavitega otroka, katerega so preobračale svinje. Tozadene poizvedbe so knalni dognale, da je otroka tja izpostavila neka Ivana Poš. Sedaj se je zagovarjala pred kazenskim senatom v Mariboru. Izpovedala je, da je otrokov oče sin bivšega gostilničarja pri "Črnem orlu" v Mariboru, mesarski podnikar Avgust Čare. Ker je nezakonski materi odrekel vsako

vozil, je bila celo vas v nevarnosti, le pozrtvovalnemu gašenju gasilev z Dubrove in energiji

orožniškega narednika Jožeta Počajka, ki je navduševal ljudi, da ni zgorela cela vas. Požar je povzročil Tletni Slavko Krme iz Podutika. Prišel je k Marinkovi in jo je prosil kruha, mu je tudi dala. Ker je otroka zeblo, je šel v drvarnico in si je zakaril. Ko je dobro gorelo, je gasil, toda peku je ga, ker je bil bos, nakar je zbežal. Pazite na otroke!

Don't forget America's Making EXPOSITION SEVEN-THREE FIFTH AVENUE NEW YORK CITY October 25-November 25

Peter Zgaga

Precej natančno čitam poročila reformatorjev in pridigarjev in na tihem hvalem Boga, da se še nisem popolnoma izpridil.

Korliček ni izgubil samo krone, pač pa tudi glavo, ko je šel na Ogrsko.

Japonska je naročila pet tisoč ton oklopnih plošč.

Otdot pride tudi ime: razorežvalna konferenca.

Tisti človek, ki pravi, da ne bo nikdar več napravil nobene neumnosti, se je pričel starati.

Učitelj na deželi je takole naznani svojim učencem:

— Jutri bom imel predavanje o Kolumbu. Vsak učenec naj prispeva slično.

Leonard Slabodnik, Box 489, Ely, Minn.

GREGOR J. PORENTA, Box 170, Black Diamond, Wash.

FRANK ZORICH, 6217 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Zadruževalni odbor:

VALENTIN PIRC, 519 Meadow Ave., Rockdale, Ill.

PAULINE ERMENCI, 539 — 3rd Street, La Salle, Ill.

JOSIP STERLE, 404 E. Mesa Avenue, Pueblo, Colo.

ANTON CELARC, 708 Market Street, W

Povestnik v sili.

(Nadaljevanje.)

A predno se še Teodozij zavetujega ga krepke roke, in on je nenadoma sedel na mizi sredise.

Komtesa Vanda? ponovim jaz ves zavet.

Nate, čitajte! pravi nevoljno grofica in vrž pred me pismo, katero je preje vedno v rokah obrazala. Moj bratanec, general Lesinski piše mi iz Lvova — nadaja ona, nemirno se mencaje na stolu, medtem ko sem jaz prečital pismo, — da je njegova dvajsetletna hči Vanda nevarno na ljubu postrežljivost njegovih novih gospodarjev. Obrise si potno čelo z veliko pisano ruto, zapne suknjo, dokašja in začenja tako:

"Nič ni veselega, kar hoče povedati, in tudi nič posebnega. Je to vsakdanja stvar in žalobo, da se ona le prepogostoma ponavlja. A milostna je vendar, torej za vas, kakor menim, nalašč stvarjena. Dolgo je tudi že od tega, kar se je prigodila, — torej odpustite, ako bo pri tem kaj nejasnega. Star postjam, ne spomin me že nekoliko zaušča. A za silo, da namreč gospodi se kaže kolikor urice pozornost drugam obrnem in da bi neko manj občutili današnjo nepresljivo vročino, bo moja potest mesta tudi ugajala!"

"Grofica Veronika", tako začne nato Teodozij z bolj krepkim glasom pripovedoval, "grofica Veronika ni nikdar sprejemala gostov, da bi se dalje časa v gradu mudili. Prejšnji čas se je še zdaj pazdaj na građu prikazoval neki star vitez, najbrž njen sorodnik, ostajal po eden ali dve leti, da se takoj poslušala njeno volto kašljanje! Da bi nekoga dne zvedela, da leži v moji bližnjih mrljih na parah! — Ali so taki dražljivi prizori mojim letom primerni? Kaj? Vi kratkojden Teodozij! — Zdaj pa te idite, nadaljevala je z ukazovalnim glasom, kažeč mi vrata, in izpolnite, kar sem vam ukazala! Vaša skrb pa naj tudi bo, da mi bolnica nikdar ne pride pred oči! Recite je, da sem bolehana, da sem tumpasta od starosti. Izgovarjajte me, kakor se vam ljubi, samo daleč proč od mene z umirajočimi ljudmi!"

"Aha, bala se je smrti!" opazil nekdo v krogu poslušalcev. "Slutila je, da pride tudi ona kmalu na vrsto."

Teodozij na toplo opazko ničesa ne odvraje ter nadaljuje:

"Komtesa Vanda in Liza, njeni služkinji, sta prišli.

Komtesa — zdi se mi, da jo še zdaj vidim pred očimi — je bila veličastvena prikaz. Visoke raste, občena vedno najokusnejše, lahne, a vendar ponosne hoje, z ljubezljivim obnašanjem, v katerem pa ni bilo nič umetnega, zdele se je kot vila, kendar se je setala po stezah sredi evetočih vrtnih gredic. Ali Bog, kako vse drugačje je bila nje prikazan iz bližine!

Upal, suh obraz, voščene barve, z vedno modrastimi ustnicami in udrtimi očmi, gledal je pod okusno frizuro zlatolase njeni glava. Glava pa se je od same slabosti nemirno zibala na belem, tankem vratu, na katerem se je pozna imela navade storiti. Dve prazni sta se na enem koncu gradu, a potrebovali bi majhnega popravka. Dež kaplja pri oknih v nje, in miši —

Ne gorovite mi več o teh sobah, pretrga mi grofica besedo. S tem dnevna že vidim, da ne bo niti. Pri meni se ne bo več popravljalo. Morebiti pa veste za katere druge, kojim ni treba popravkov.

Gospa grofica, ko bi vedel, komu je stanovanje namenjeno, dejal sem bojazljivo, potem bi lažje našel primernih sobie.

Vaša radovodnost mi nič ne dopada, Teodozij! posvari me osorno grofica. Preskrbite prej dve sobi, kateri sta varni dežja in mijo, potem zveste tudi, komu sta namenjeni.

Nekoliko pomislivi pa odgovorim: V drugem nadstropju, kjer družina stani, sta dve prostorni sobi; v jeseni slanljavimo v njih sadje. V teh bi bilo prijazno bivati, ker imata krasen razgled.

Dobro, pristavi grofica zadovoljna. Glejte, da spravite v vsako sobo po eno postelj, eden stol in — umolknila je in jela nekaj premisljevati. Ena omara in ena mizo bosta zadostovali obema ženskima, nadaljuje potem govoreča bolj sama zase. Saj menda ne bosta jenali s seboj mnogo potne robe!!

Ah, ženskim ima služiti stanovanje! zaklimenti jaz začudivši se. Potem pa nista oni dve sobi pripravni! Tla so vsa pirava in luknjamta, in stene samo preto pobijene. Njena služkinja, stara kakih petinskrdeset let, je živila z dušo in telesom za komteso. Pozneje sem bil izvedel, da je bila ona nekaj ujena dojka. Tako sem si tolmačil njeno požrtvovalno vdanost do svoje mlade gospodinje.

Ba! odgovori brezčutno grofica.

Večkrat sem hotel ž njo pogovor naplesti, da bi bil kaj izvedel o komtesinem življenju; ali ona se mi je vselej vedela s kakšnim kolikoli izgovorom umakniti.

Komtesa Vanda? ponovim jaz ves zavet.

Nate, čitajte! pravi nevoljno grofica in vrž pred me pismo, katero je preje vedno v rokah obrazala. Moj bratanec, general Lesinski piše mi iz Lvova — nadaja ona, nemirno se mencaje na stolu, medtem ko sem jaz prečital pismo, — da je njegova dvajsetletna hči Vanda nevarno na ljubu postrežljivost njegovih novih gospodarjev. Obrise si potno čelo z veliko pisano ruto, zapne suknjo, dokašja in začenja tako:

"Nič ni veselega, kar hoče povedati, in tudi nič posebnega. Je to vsakdanja stvar in žalobo, da se ona le prepogostoma ponavlja. A milostna je vendar, torej za vas, kakor menim, nalašč stvarjena. Dolgo je tudi že od tega, kar se je prigodila, — torej odpustite, ako bo pri tem kaj nejasnega. Star postjam, ne spomin me že nekoliko zaušča. A za silo, da namreč gospodi se kaže kolikor urice pozornost drugam obrnem in da bi neko manj občutili današnjo nepresljivo vročino, bo moja potest mesta tudi ugajala!"

Gospodične, četudi nerade, se povzdrignejo potem okoli Teodozija.

Teodozij se sprva nekoliko brazi svojega miznega prestola, a napisled se je videlo, da mu ni ne-

ljuba postrežljivost njegovih no-

vih gospodarjev. Obrise si potno

čelo z veliko pisano ruto, zapne

suknjo, dokašja in začenja tako:

"Kaj? odgovori grofica, in pri-

tem me zadene eden njenu stro-

gi, meni že znanih pogledov. Da

bi jaz potem celi dan v celo no-

postlušala njeno volto kašljanje!

Da bi nekoga dne zvedela, da leži

v moji bližnjih mrljih na parah! —

Ali so taki dražljivi prizori mo-

jim letom primerni? Kaj? Vi

kratkojden Teodozij! — Zdaj pa

te idite, nadaljevala je z ukaz-

ovalnim glasom, kažeč mi vrata, in

izpolnite, kar sem vam ukazala!

Vaša skrb pa naj tudi bo, da mi

bolnica nikdar ne pride pred oči!

Recite je, da sem bolehana, da sem

tumpasta od starosti. Izgovarjaj-

te me, kakor se vam ljubi, samo

daleč proč od mene z umirajočimi

ljudmi?"

"Aha, bala se je smrti!" opazil nekdo v krogu poslušalcev. "Slutila je, da pride tudi ona kmalu na vrsto."

Teodozij na toplo opazko ničesa ne odvraje ter nadaljeval:

"Komtesa Vanda in Liza, njeni

služkinji, sta prišli.

Komtesa — zdi se mi, da jo še zdaj vidim pred očimi — je bila veličastvena prikaz. Visoke raste, občena vedno najokusnejše, lahne, a vendar ponosne hoje, z ljubezljivim obnašanjem, v katerem pa ni bilo nič umetnega, zdele se je kot vila, kendar se je setala po stezah sredi evetočih vrtnih gredic. Ali Bog, kako vse drugačje je bila nje prikazan iz bližine!

Upal, suh obraz, voščene barve,

z vedno modrastimi ustnicami in

udrtimi očmi, gledal je pod okusno frizuro zlatolase njeni glava. Glava pa se je od same slabosti nemirno zibala na belem, tankem vratu, na katerem se je pozna imela navade storiti. Dve prazni

sta se na enem koncu gradu, a potrebovali bi majhnega popravka. Dež kaplja pri oknih v nje, in miši —

Ne gorovite mi več o teh sobah,

pretrga mi grofica besedo. S tem

dnevna že vidim, da ne bo niti.

Pri meni se ne bo več popravljalo.

Morebiti pa veste za katere druge,

kojim ni treba popravkov.

Gospa grofica, ko bi vedel,

komu je stanovanje namenjeno, dejal sem bojazljivo, potem bi lažje našel primernih sobie.

Vaša radovodnost mi nič ne dopada, Teodozij! posvari me osorno grofica. Preskrbate prej dve

sobi, kateri sta varni dežja in mijo,

potem zveste tudi, komu sta

namenjeni.

Nekoliko pomislivi pa odgovorim:

V drugem nadstropju, kjer

družina stani, sta dve prostorni

sobi; v jeseni slanljavimo v njih

sadje. V teh bi bilo prijazno biva-

ti, ker imata krasen razgled.

Dobro, pristavi grofica zadovoljna.

Glejte, da spravite v vsako

sobo po eno postelj, eden stol

in — umolknila je in jela nekaj

premisljevati. Ena omara in ena

mizo bosta zadostovali obema žen-

skima, nadaljuje potem govoreča

bolj sama zase. Saj menda ne bo-

sta jenali s seboj mnogo potne

robe!!

Ah, ženskim ima služiti stanovanje!

zaklimenti jaz začudivši se.

Potem pa nista oni dve sobi pri-

pravni! Tla so vsa pirava in lu-

knjamta, in stene samo preto pobij-

jenje.

Njena služkinja, stara kakih

petinskrdeset let, je živila z du-

šo in telesom za komteso. Pozneje

sem bil izvedel, da je bila ona ne-

kaj ujena dojka. Tako sem si

tolmačil njeno požrtvovalno vda-

nost do svoje mlade gospodinje.

Modre rokavice.

Francoocki spisal Frederic Boutet.

Ko je odšla iz otroškega zavetišča, v katerem je izza pričetka vojne preživelja svoje dneve ter skrbela za otroke, katere so stariji postili tam, se je madama Presles počasi napotila proti domu.

Ura je ravno odbila sedem. Bi lo je mrzlo, ceste so bile temne in sneg je naletaval v madam Presles se ni prav nič mudilo. Vedno se je nekajko bala vrniti se v svoje stanovanje, kjer ni bilo nujesar, s čemer bi nastrelila v skrbih.

Nikakega pisma za vas,

je rekla vratarica.

Madama Presles je pokimala z glavo ter šla naprej. Vedela je vnaprej, da ne bo nobenega pisma

za njo. Kdo pač naj ji piše?

Šla je po stopnjičah navzgor v drugo nadstropje ter bila doma. Živila je tam že tri leta, vedno sama. Njeno stanovanje je bilo mrzlo, brez barve in pusto. Čeprav je bila dobrostoječa, ni imela nobene služabnice, kajti najrajše je delala vse sama, da se razvedri in da tudi prihrani denar za svoje pomožno delo.

Povezala je v petih minutah ter pričela izdelovati modre rokavice. Kadarkoli je s pomočjo svojih lastnih naporov izgotovila zadostno množino spodnjega perila za vojake, je takoj odposlala paket ter pričela z novim delom, prav tako skrbno in ustrezno kot je skrbela za ranjence.

Madama Presles je pridno delala naprej ter skušala osredotočiti svoje misli na to mehanično delo. Obenam pa je razmisljala o tem, kaj bo počela naslednjega dne, ko je odšel in ko je bila zopet osamljena v svojem stanovanju, ki pa ni bilo več tako pusto in prazno, v bližini svetilke in ogrinjača, ko je zopet zvolela delati, tresoča se sreča in koprenja, ter števi vozilje modrih rokavic, ki so bile za njega.

Angleščina brez utič

